

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ И СПОРТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
СРПСКО ХЕМИЈСКО ДРУШТВО

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ХЕМИЈЕ
МАРТ, 2004. ГОДИНЕ
ТЕСТ ЗА VIII РАЗРЕД

Шифра ученика:

Пажљиво прочитајте текстове задатака. У прилогу се налази чиста хартија за њихову израду. Поред сваког израчунавања упишите редни број задатка, а резултате обавезно упишите на места која су за то предвиђена у тексту.

Заокружене вредности за релативне атомске масе: $A_r(\text{H})=1$; $A_r(\text{C})=12$; $A_r(\text{O})=16$; $A_r(\text{Na})=23$; $A_r(\text{Cl})=35,5$;

Време израде теста је 120 минута.

Желимо вам успех у раду!

1. Поред супстанци у колони Б упишите одговарајуће бројеве из колоне А.

А	Б
1. дестилација	кисеоник _____
2. кристализација	вода _____
3. фракциона кондензација	парафин _____
4. рафинација	плави камен _____
5. филтрација	бензин _____

2. Неке од датих супстанци после мешања са водом мењају боју плаве лакмус хартије у црвену. Заокружите слово испред формула тих супстанци.

- а) CH_3Cl
- б) HCl
- в) NaCl
- г) CHCl_3
- д) Cl_2

3. Три метала граде оксиде у којима је збир атома метала једнак збиру атома неметала.

Један оксид је црвене боје и примењује се у производњи стакла.

Други оксид лако упија воду. У реакцији са водоником се редукује у оксид нестабилан на ваздуху.

Трећи оксид се не раствара у води, није отрован и састојак је беле боје.

Напишите формуле ових оксида.

4. Одговорите са ДА или НЕ.

а) Бензен подлеже реакцији супституције.	ДА	НЕ
б) Хексан може да се полимеризује.	ДА	НЕ
в) Етан је реактивнији од етена.	ДА	НЕ
г) Пропин је реактивнији од пропана.	ДА	НЕ
д) Сагоревањем смеше пропана и бутана настају угљеник(IV)-оксид и вода.	ДА	НЕ

5. Допуните једначине датих реакција.

6. У реакцији адиције 0,4 g водоника и довољне количине једног алкена добијен је угљоводоник у коме је однос маса угљеника и водоника 9 : 2. Који алкен је учествовао у реакцији? Колико грама алкена је изреаговало?

7. У две флашице су се налазили бензен и 1-хексен. Временом су етикете оштећене и нису читљиве. Наведите реагенс којим бисте утврдили која супстанца се налази у којој флашици. Објасните.

8. Заокружите тачно.

У смеши се налази 1 mol 3-хексена и 4 mola хлороводоника. У реакцији ове две супстанце настаје:

- а) 3,3,4,4-тетрахлорхексан
- б) 1,2,3,4-тетрахлорхексан
- в) 4-хлорхексан
- г) 3-хлорхексан
- д) 3,4-дихлорхексан

9. Направљена је смеша од 100 g воденог раствора натријум-карбоната и 100 g воденог раствора хлороводоничне киселине. Раствори су пре мешања садржали по 0,1 mol растворене супстанце. Честице, које се налазе у раствору после мешања, поређајте у низ према растућем броју.

10. Одговорите са ДА или НЕ .

а) Густина бензина је већа од густине воде.	ДА	НЕ
б) Температура кључања бензина је већа од температуре кључања воде.	ДА	НЕ
в) Бензин са водом гради хомогену смешу.	ДА	НЕ
г) Расипање светлости (дуга) се дешава на танком слоју бензина.	ДА	НЕ
д) Квалитет бензина одређује се на основу октанског броја.	ДА	НЕ

11. При непотпуном сагоревању супстанце А, црне боје, добија се супстанца Б. Даљом оксидацијом супстанце Б настаје супстанца В. Увођењем супстанце В у раствор натријум-хидроксида настаје супстанца Г која са калцијум-хлоридом даје тешко растворну со беле боје. Напишите формуле супстанци А, Б, В и Г. Напишите једначину реакције супстанце Г и калцијум-хлорида.

12. Колико грама воде настаје сагоревањем 3 мола пентана?

13. Заокружите слово испред пара супстанци чији водени раствори при мешању дају хетерогену смешу.

- а) магнезијум-хлорид и натријум-сулфат
- б) калцијум-хлорид и натријум-карбонат
- в) натријум-сулфат и магнезијум-нитрат
- г) магнезијум-хлорид и натријум-карбонат
- д) калцијум-нитрат и натријум-хлорид

14. Однос мола етана и бутана у смеси је 2 : 1. Колико атома угљеника се налази у 0,6 мола ове смеси?

15. Напишите структурне рационалне формуле и називе алкана који садрже четири примарна, један секундарни и два терцијарна атома угљеника.

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ХЕМИЈЕ - 2004. година

Решења теста за VIII разред

Ознака 1 x број поена значи да се поени не деле. Тражи се комплетно тачно урађен задатак.

	Број поена
1. кисеоник 3; вода 1; парафин 3; плави камен 2, 5; бензин 3,4	7x1,5=10,5
2. б); д)	2+2=4
3. Cu ₂ O; Fe ₂ O ₃ ; ZnO	1x7=7
4. а) ДА; б) НЕ; в) НЕ; г) ДА; д) ДА	5x1=5
5. Једначине морају бити изједначене.	5x2=10
6. C ₃ H ₆ ; једначина; m(пропена)=8,4 g	3+2+3=8
7. Калијум-перманганат, водени раствор; 1-хексен реагује, бензен не реагује	2+3=5
8. г)	1x4=4
9. CO ₃ ²⁻ < Cl ⁻ < Na ⁺ < H ₂ O	1x7=7
10. а) НЕ; б) НЕ; в) НЕ; г) ДА; д) ДА	5x1,5=7,5
11. А= С; Б= СО; В= СО ₂ ; Г= Na ₂ CO ₃ ; Na ₂ CO ₃ + CaCl ₂ → CaCO ₃ + 2NaCl	1x6+2=8
12. једначина; 324 g воде;	2+3=5
13. б); г); За сваки нетачан одговор, уколико су заокружени и тачни, одузети по 1 поен.	2x3=6
14. 0,8 мола атома угљеника у етану; 0,8 мола атома угљеника у бутану; 4,8 · 10 ²³ + 4,8 · 10 ²³ = 9,6 · 10 ²³ атома	3+3+1=7
15. формуле; 2,3-диметилпентан и 2,4-диметилпентан	2x2+2x1=6
УКУПНО	100